

Naar Dirk en Cornelis

Waar komt de naam Lombardsteeg vandaan? Waarom heeft Leiden een Schagensteeg? Wie woonde er in de Bouwelouwensteeg? Waar heeft de Spijkerboorsteeg zijn naam aan te danken? Hoeveel Molensteegen waren er vroeger in Leiden? Op deze en andere priemende vragen geeft de historische serie Langs Leidse Stegen een antwoord. Vandaag: de Kampersteeg.

De Kampersteeg begint aan de Vliet, tussen de nummers 44 en 46. Zoals veel andere stegen in Leiden kent de Kampersteeg diverse bouwstijlen en wisselen historische pandjes af met strakke nieuwbouw. Ook deze steeg heeft een muurgedicht, Az vezes van de Portugese dichter Fernando Pessoa, al is dat formeel aangebracht op de zijgevel van Vliet 46.

Na zo'n veertig meter loopt de steeg dood op de zijgevel van het laatste huis, nummer 14. De ingang van dit huis ligt overigens niet direct aan de steeg zelf, maar is te bereiken via een smal poortje. Wie de Kampersteeg is ingelopen, hoeft van daaraf echter niet helemaal terug naar de Vliet, want een paar meter voordat hij doodloopt, ligt rechts de Ruime Consciëntiestraat.

De loop van de straten hier is nogal opmerkelijk. De Ruime Consciëntiestraat komt namelijk uit op het Consciëntieplein en loopt daarvandaan met een bijzondere knik naar links in de richting van de Doezastraat, terwijl het Consciëntieplein zelf zich naar rechts toe uitstrekt tot aan de Vliet.

Met het graven van de Witte Singel in 1389 kwam het gebied tussen deze singel en het Rapenburg binnen de Leidse stadsgrenzen te liggen. Aan de oostkant van de Vliet, op de plaats waar nu het Consciëntieplein ligt, lag een stuk land dat niet alleen door de Witte Singel, maar ook aan de andere kant door een sloot van de rest van het gebied was afgescheiden. Om die reden werd dit perceel het Eiland genoemd.

Hier stond al voor 1389 molen De Koe, die waarschijnlijk in 1573 is afgebrand. Vervolgens herbouwde men op deze plaats een korenmolen met dezelfde naam, die oorspronkelijk in de omgeving van de Haag- of de Morsweg stond, maar die men daar had afgebroken omdat men vreesde dat de Spanjaarden

hem in brand zouden steken. Deze molen, die op een verbreding van de stadswal achter de stadsmuur stond, werd in 1728 gesloopt.

De plaats waar de Vliet de stad binnenkwam, was lange tijd een mooie plek voor een scheepstimmerwerf. Hier kwam immers een groot deel van het scheepvaartverkeer de stad binnen. Inderdaad waren er in de zestiende eeuw dan ook een paar van dit soort bedrijven op het Eiland gevestigd. In het begin van de zeventiende eeuw werden deze opgekocht door de broers Dirk en Cornelis van Campen.

Deze mannen, een soort projectontwikkelaars avant la lettre, bouwden het terrein vol met kleine arbeiderswoningen. Ook dempten ze de sloot die het Eiland omgaf, waardoor een smalle steeg ontstond. Deze steeg heette aanvankelijk de Campensteeg, naar de beide broers aan wie hij zijn bestaan te danken had. Later, toen de herinnering aan de broers Van Campen kennelijk vervaagd was, werd deze naam verbasterd tot Kampersteeg.

TANNEKE SCHOONHEIM

dr. Schoonheim werkt op Instituut voor Nederlandse Lexicologie in Leiden.
Reageren: tanneke.schoonheim@nl.nl

KAMPERSTEEG

